

Darba lapas autors: Daiga Pabērza, Mazzalves pamatskola. Darba lapa paredzēta: 7.-8. klasei
Darba lapas nosaukums: Rūdolfa Blaumaņa balāde "Tālavas taurētājs"

Rūdolfa Blaumaņa balāde "Tālavas taurētājs"

<http://letonika.lv/>

Skat: Lasītava → visi autori → B → Blaumanis → Tālavas taurētājs → lasīt!

- Izlasi balādi!

Vēsturiskā izpēte

- Kas ir Tālava? Kas ir Miervaldis?

Skat: <http://letonika.lv/> → Enciklopēdijas → Latvijas vēstures enciklopēdija → Tālava

- Kurā gadsimtā pastāvēja Tālavas apmetne?
- Kāda senlatviešu cilts apdzīvoja Tālavu?
- Kādas 2 senlatviešu ciltis dzīvoja Tālavai kaimiņos?
- Kas varētu būt Tālavas iespējamais ienaidnieks?

Ģeogrāfiskā izpēte

- Kāda apdzīvota vieta mūsdienās varētu būt agrākās Tālavas vietā? Izpēti karti, tuvāko ezeru un pilsētu?

<http://www.letonika.lv/groups/default.aspx?cid=1002503&r=1101173&lid=1002503&q=&h=1000>

- Tālavas taurētājs sarposteņa vietu izvēlējies augstu egli! Noskaidro, cik parasti garas Latvijā izaug dižegles!

Skat: <http://www.letonika.lv/> → enciklopēdijas → Meža enciklopēdija → egle

Balādes valodas izpēte

- Kas ir vaidelaitis?

Skat. <http://www.letonika.lv/> → Enciklopēdijas → dzejas vārdnīca

- Ko uzzini par vārda formu 'aun'?

Skat. <http://www.letonika.lv/> → valoda → vārda analīze → aun

Darba lapas autors: Daiga Pabērza, Mazzalves pamatskola. Darba lapa paredzēta: 7.-8. klasei
Darba lapas nosaukums: Rūdolfa Blaumaņa balāde "Tālavas taurētājs"

- Ritma labskanībai dzejnieks lieto atskaņu šim vārdam 'kaun'. Vai vari iepriekš minētajā saitēs atrast šo vārdu? Ko secināji?
- Kādu vecu formu autors lieto vārdam 'vainagi'?
- **Sinonīmu** vārdnīcā atrodi sinonīmus vārdiem:
  - Jods
  - Pekle
  - Sārts
  - Staignājs
- Atrodi <http://www.letonika.lv/> Dzejas vārdnīcā ziņas par balādi!
- Kāpēc „Tālavas taurētājs” ir balāde?

Radošais uzdevums

Vizualizē metaforas! (Piemeklē dotajām metaforām internetā piemērotus attēlus!)

- Nakts pelēkus palagus klāj;
Pār klusiem koku galiem
- Mirdz lāpu sarkanā uguns

Ceļojums uz rakstnieka muzeju

<http://www.braki.lv/>

- Kuri balādes vārdi iekalti Blaumaņa pieminēklī? Pieminēkli skaties <http://www.braki.lv/> !
- Kā Tu saproti šo vārdu nozīmi?
- Cik šie vārdi ir nozīmīgi mūsdienās?
- Ko vari teikt par balādē paustās idejas aktualitāti mūsdienās?

Papilduzdevums

Noskaties animācijas filmu!

<https://www.youtube.com/watch?v=BxJv1XPWnzU>

Komentē – kāda ir mūzika, tēli, noskaņa! Kāpēc Tu tā domā?